Assen, 8 oktober 2026
Ons kenmerk: 1004020

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Vergunninghouder : Prolander
Activiteit : Sloop schuren
Locatie : De Dijk 2 te Zuidlaren

Deze omgevingsvergunning wordt verleend voor de periode vanaf datum van afgifte van deze vergunning tot en met 31 december 2028.

Besluit
Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben, met inachtneming van artikelen 8.74j en 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), besloten aan Prolander op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een omgevingsvergunning, zoals bedoeld in artikel 5.1. tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet te verlenen voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in: artikel 11.37, eerste lid en onder b, van het Bal voor de boerenzwaluw (*Hirundo rustica*), huismus (*Passer domesticus*) en kerkuil (*Tyto alba*) en artikel 11.54, eerste lid onder b, van het Bal voor de steenmarter (*Martes foina*) en bunzing (*Mustela putorius*).

Voorschriften
Aan deze omgevingsvergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

1. Algemene voorschriften

1.1. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
1.2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden, zoals beschreven in de aanvraag en de daarbij behorende stukken.
1.3. De vergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl, indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
1.4. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.
1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning en de begeleidende brief (papier of digitaal) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
1.6. De vergunninghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau/ecologisch deskundige de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau of ecologisch deskundige door te gaan, dan dient dit

schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.

1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan De Dijk 2 te De Groeve d.d. 12 maart 2026, door Eco Reest (hierna: Activiteitenplan), behorend bij dit besluit.

1.9. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.

1.10. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.

1.11. Binnen twee maanden na het verlenen van deze vergunning dienen alle waarnemingen van de soorten die waargenomen zijn tijdens het nader onderzoek te worden ingevoerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Na invoering van deze gegevens dient hiervan een afschrift verstuurd te worden onder vermelding van het kenmerk van het besluit via vth@drenthe.nl.

2. Soort specifieke voorschriften

Boerenzwaluw, huismus en kerkuil

2.1. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periode(s) van de boerenzwaluw. De (meest) kwetsbare periode (broedperiode) loopt globaal van april t/m half oktober. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de boerenzwaluw.

2.2. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periode(s) van de huismus. De (meest) kwetsbare periode (broedperiode) loopt globaal van maart t/m augustus. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. Daarbij vallen periodes van vorst ook onder de kwetsbare periode. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.

2.3. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periode(s) van de kerkuil. De (meest) kwetsbare periode (broedperiode) loopt globaal van februari t/m augustus, die in muizenrijke jaren kan uitlopen tot half december. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de kerkuil. Indien de werkzaamheden plaatsvinden buiten de reguliere broedperiode maar binnen de periode waarin in muizenrijke jaren nog gebroed kan worden (september t/m half december), dient voorafgaand aan de werkzaamheden door een ecologisch deskundige te worden vastgesteld dat geen sprake is van een actief broedgeval van de kerkuil. Indien een actief broedgeval aanwezig is, mogen werkzaamheden die tot verstoring kunnen leiden pas worden uitgevoerd nadat het broedgeval is beëindigd.

2.4. De vergunninghouder heeft, ter compensatie van de werkzaamheden, minimaal 14 nestkommen van het type KN KZ 02 van Vivara Pro, geschikt voor de boerenzwaluw, gerealiseerd, conform het Activiteitenplan. Deze vervullen zowel de tijdelijke als de permanente functie.
2.5. De vergunninghouder heeft, ter compensatie van de werkzaamheden, minimaal twee huismustillen van het type HMTIL1 van Unitura, geschikt voor de huismus, gerealiseerd, conform het Activiteitenplan. Deze vervullen zowel de tijdelijke als de permanente functie. Daarbij is het aanwezige groen versterkt door de aanplant van 48 inheemse struiken zoals bijvoorbeeld meidoorn, vuurdoorn en rode kornoelje.
2.6. De vergunninghouder heeft, ter compensatie van de werkzaamheden, minimaal één nestkast van het type UK KE 02 van Vivara Pro en minimaal één nestkast van het type UK KE 01 van Vivara Pro, geschikt voor de kerkuil gerealiseerd, conform het Activiteitenplan. Daarnaast dient de al aanwezige nestlocatie aan de Annermoeras 6 geoptimaliseerd te zijn. Deze vervullen zowel de tijdelijke als de permanente functie.
2.7. Er dient bij het plaatsen van de nestkasten voor de boerenzwaluw een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal één broedseizoen (mei t/m augustus) waardoor de boerenzwaluw in staat is om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren.
2.8. Er dient bij het plaatsen van de nestkasten voor de huismus en kerkuil een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal drie maanden waardoor de huismus en kerkuil in staat zijn om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren.
2.9. Gedurende de periode waarin de kasten aanwezig moeten blijven dienen deze ook functioneel te blijven. Hierbij dient bijvoorbeeld rekening gehouden te worden met het behoud van de vrije in-/en uitvliegroute door takken of ander groen te verwijderen of het schoonmaken van de nestkasten buiten het broedseizoen.
2.10. De permanente voorzieningen voor de boerenzwaluw, huismus en kerkuil dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de huismus en kerkuil en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

<u>Steenmarter en bunzing</u>
2.11. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de bunzing. De meest kwetsbare periode (voortplantingsperiode) van de bunzing loopt globaal van maart t/m augustus. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
2.12. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de steenmarter. De meest kwetsbare periode (voortplantingsperiode) van de bunzing loopt globaal van maart t/m juli. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
2.13. Er dient een egel- en marterkast geplaatst te worden van het type ZK-EM-01 van Vivara Pro en een steenmartertakkenhoop, conform het activiteitenplan.
2.14. De egel- en marterkast dient te worden bedekt met een stapel takken van ruim 50 centimeter conform de beheerwijzer kleine marterachtigen van de zoogdierenvereniging (2018).
2.15. De steenmartertakkenhoop dient te voldoen aan het volgende:
- Negen (stoep)tegels (30x30) als ondergrond, en als bovenkant;
- Een muurtje van twee à drie bakstenen hoog;
- In de bakstenen muurtjes worden twee à drie ingangen uitgespaard;

- De bovenzijde wordt vervolgens bedekt met natuurlijke materialen, zoals takken en bladeren.

3. Natuurvrij maken

3.1. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen, buiten de kwetsbare perioden van de boerenzwaluw, huismus, kerkuil, steenmarter en bunzing, de oorspronkelijke nestplaatsen en verblijfplaatsen natuurvrij gemaakt te worden, zodat er geen verstoring plaatsvindt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient uitgevoerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan.

3.2. De schuren zijn te open om ze natuurvrij te kunnen maken door ze dicht te zetten. Daarom worden de schuren, door ze zorgvuldig leeg te halen en te strippen, ongeschikt gemaakt als verblijfplaats. Vervolgens dient minimaal drie dagen voor de sloop marterverjagende middelen ingezet te worden, zoals geluid en geur. Daarna dient op de aanwezigheid van soorten gecontroleerd te worden met behulp van een endoscoop en warmtebeeldcamera's. Dit dient allemaal te gebeuren onder begeleiding van een ecologische deskundige, die aanwezig dient te zijn.

3.3. Wanneer vastgesteld is dat er geen soorten meer aanwezig zijn, moet binnen drie dagen gestart worden met de daadwerkelijke sloop. Wanneer er niet kan worden vastgesteld dat er geen soorten in de schuren meer aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden niet aanvangen en moet het gestelde onder voorschrift 3.1 t/m 3.2 worden herhaald.

3.4. Het slopen dient zorgvuldig te gebeuren, waarbij er één richting op gewerkt wordt (richting geschikt leefgebied in het oosten), zodat eventueel aanwezige dieren de kans hebben om te vluchten.

4. Overige voorschriften

4.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de aangevraagde soorten waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend, dient tenminste aanwezig en/of geïnformeerd te zijn tijdens de volgende momenten:

4.1.1. Aanwezig bij het natuurvrij maken de methode van natuurvrij maken, voorafgaand aan de werkzaamheden;

4.1.2. Aanwezig bij de controle of het natuurvrij maken succesvol is uitgevoerd, voorafgaand aan de werkzaamheden;

4.1.3. Aanwezig bij het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;

4.1.4. Vooraf geïnformeerd over de start van de werkzaamheden na het natuurvrij maken.

4.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.

5. Zorgplicht

5.1. De vergunninghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.

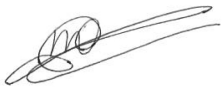
5.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de vergunninghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik

zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

6. Stikstof

Het is mogelijk dat er voor deze activiteit op grond van de Omgevingswet een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit noodzakelijk is. In de Omgevingswet is de bescherming van natura 2000-gebieden vastgelegd. U bent verplicht om voordat u gaat beginnen te inventariseren wat de effecten van de activiteit zijn op de omliggende natura 2000-gebieden door bijvoorbeeld het uitvoeren van een AERIUS-berekening. Afhankelijk van de uitkomst is mogelijk een aanvullende ecologische toetsing nodig en dient u mogelijk vooraf een omgevingsvergunning bij de provincie aan te vragen. Zie voor meer informatie hierover de volgende website: www.provincie.drenthe.nl/natuurbescherming of neem contact op met de provincie Drenthe op telefoonnummer (0592) 36 55 55.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel
Themamanager Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:
- Prolander (digitaal);
- Eco Reest B.V. (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Tynaarlo (digitaal).

Omgevingsvergunningtermijn
Het kan voorkomen dat de in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn te verzoeken om verlenging. Daarvoor kunt u contact opnemen via vth@drenthe.nl.

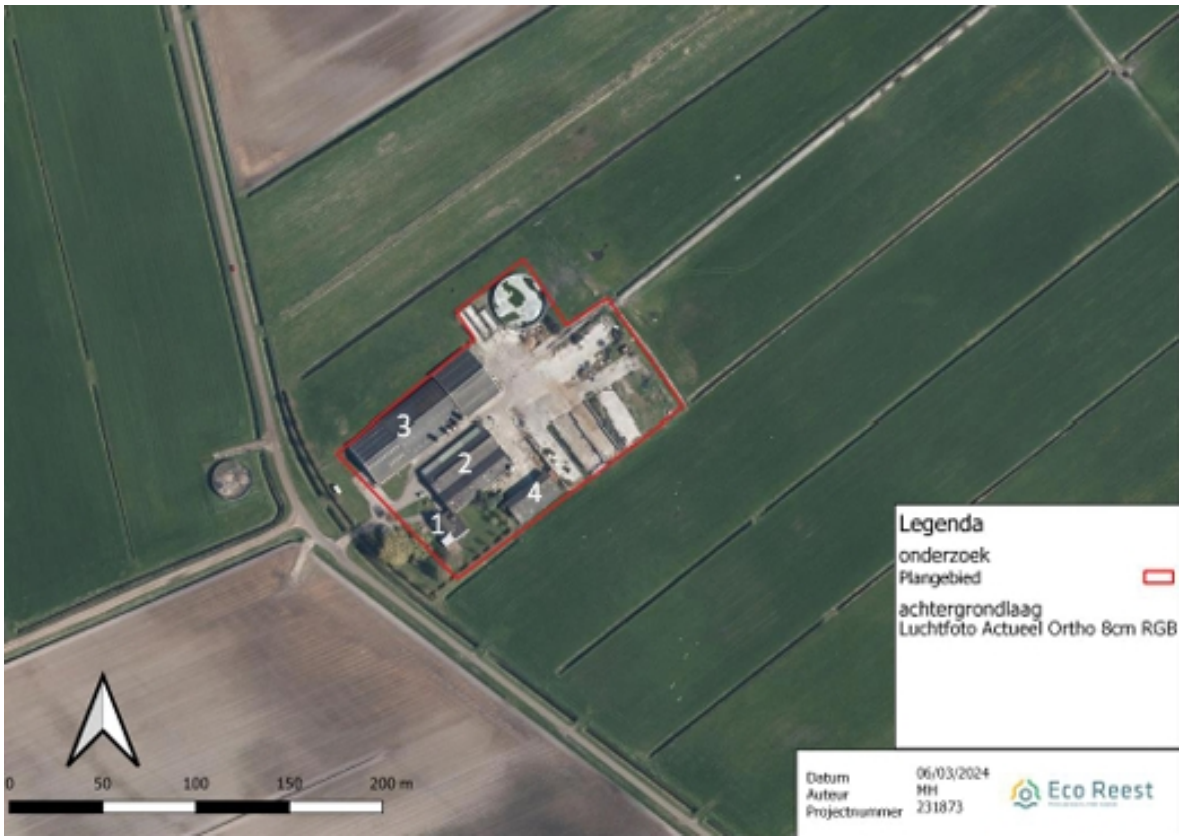
Omgevingsvergunningwijziging
Indien de vergunninghouder verzoekt om wijziging van de voorschriften die in deze vergunning zijn opgenomen, dient hiervoor een wijzigingsvergunning te worden aangevraagd, voorzien van een inhoudelijke onderbouwing.
Kleine wijzigingen die geen betrekking hebben op de bovenstaande voorschriften kunnen, in overleg met een ecologische deskundige en de provincie, worden doorgevoerd. Dergelijke wijzigingen dienen te allen tijde in afstemming met de provincie plaats te vinden. Hierover kunt u contact opnemen via vth@drenthe.nl

Bezwaar
Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 13 maart 2026 hebben wij van Eco Reest B.V. namens Prolander (hierna: vergunninghouder) een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op de sloop van de schuren, gelegen aan De Dijk 2 te Zuidlaren in de gemeente Tynaarlo (zie figuur 1). De vergunninghouder heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.37, eerste lid en onder b, van het Bal voor de boerenzwaluw (*Hirundo rustica*), huismus (*Passer domesticus*) en kerkuil (*Tyto alba*) en artikel 11.54, eerste lid onder b, van het Bal voor de steenmarter (*Martes foina*) en bunzing (*Mustela putorius*).

Figuur 1: Plangebied, rood omlijnd. 1 = woning, 2 tot 4 = schuren (bron: Activiteitenplan).

2. Wettelijk kader

Het is op grond van artikel 5.1, tweede lid en onder g, van de Omgevingswet (Ow) verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten voor zover het gaat om een in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen geval. De diverse beschermde diersoorten worden beschermd volgens diverse beschermingsregimes van het Bal.

2.1 Vogelrichtlijn

De boerenzwaluw, huismus en kerkuil zijn beschermde inheemse vogelsoorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.37, eerste lid, van het Bal, waar het gaat om:

b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels.

Het nest van een vogel is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlieder betreft. Ook de inhoud en de functionele omgeving van het nest dient te worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is. Artikel 11.37, eerste lid en onder b, van het Bal is gedurende het broedseizoen van

toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de boerenzwaluw, huismus en kerkuil, en roestplaatsen van de kerkuil zijn daarnaast op basis van vaste jurisprudentie en de Beleidsregels bescherming natuur provincie Drenthe bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

Het verbod op het opzettelijk storen van vogels geldt niet op grond van artikel 11.37, derde lid, van het Bal als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Uit de aanvraag blijkt dat er tijdens de werkzaamheden voldoende alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar blijven voor de boerenzwaluw, huismus en kerkuil waarmee eventuele verstoring geen wezenlijke invloed zal hebben op de staat van instandhouding van de soorten.

2.2 Nationaal beschermde soorten

De steenmarter en bunzing zijn beschermde inheemse soorten als bedoeld in de bijlage IX van het Bal en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.54, eerste lid, van het Bal, waar het gaat om:

b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a.

Onder voorplantingsplaatsen of rustplaatsen als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid en onder b, van het Bal vallen tijdelijke en/of permanente verblijfplaatsen, seizoensgebonden verblijfplaatsen, essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voorplantingsplaats of rustplaats van de steenmarter en bunzing.

2.3 Beoordelingsgronden vergunningverlening

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

3. De situatie

Het plangebied is gelegen aan De Dijk 2 te Zuidlaren. Het betreft een voormalig melkveebedrijf. Op het terrein staan een woning en drie schuren (zie figuur 1).

Woning (1)

De woning heeft twee woonlagen met een vliering. Het dak is een met pannen gedekt zadeldak en heeft een overstek. De begane grond is opgetrokken uit metselwerk. Aan de buitenzijde, op de kopgevels van de eerste verdieping, is gevelbetimmering aanwezig. Er is een aanbouw en een overkapping aan de woning gebouwd. Deze zijn gemaakt van hout. De woning wordt niet gesloopt.

Schuur (2)

De noordgevel van deze schuur is aan de onderzijde opgebouwd uit metselwerk. Daarboven is het open voor de beluchting, dit is afgedekt met doek. De zuidgevel bestaat uit betonnen blokken. Op het dak liggen golfplaten. Er is geen dakbeschot.

Schuur (3)

De gevels van deze schuur zijn aan de onderzijde opgebouwd uit metselwerk. Daarboven is het open voor de beluchting, dit is afgedekt met doek aan de lange gevels. De stenen gevels bevatten open stootvoegen. De kopgevels van de schuur zijn aan de bovenzijde voorzien van metalen platen. Op het dak liggen golfplaten.

Schuur (4)
Dit betreft een open kapschuur. De gevels zijn van hout en op het dak liggen golfplaten. Er is geen dakbeschot aanwezig.

Overige delen van het plangebied en omgeving
Binnen het plangebied zijn diverse rommelhoekjes aanwezig. Tevens is er opgaand groen in de vorm van heggen en bomen. Rondom het plangebied zijn graslanden met hoge vegetatie aanwezig. Ook is water aanwezig in de vorm van sloten rondom de boerderij. De Hunze stroomt op ongeveer 800 meter afstand. Daarnaast ligt het natuurgebied Tusschenwater op één kilometer afstand.

Op het moment staan de schuren leeg omdat het aanwezige agrarische bedrijf is verplaatst. De woning zal blijven staan en verkocht worden aan een particulier. Het onderhoud voor de aanwezige stallen en schuren is te veel voor een particulier. Hierdoor is het behouden van deze gebouwen geen optie. Bovendien is er asbest aanwezig in de te slopen opstallen. Bij verval van de gebouwen, wat nu al aan de hand is bij de kapschuur, is een risico dat asbest vrij komt. Prolander is hierom voornemens om alle opstallen te slopen. Welke bestemming het plangebied zal krijgen, is vooralsnog niet bekend.

3.1 Uitgevoerd onderzoek
Door Eco Reest B.V. is een quickscan uitgevoerd die bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 17 januari 2024. Op basis van de uitkomsten van deze quickscan kunnen negatieve gevolgen voor de boerenzwaluw, huismus, kerkuil, vleermuizen en steenmarter niet op voorhand uitgesloten worden. Alle overige beschermde soorten zijn uitgesloten op basis van de quickscan, (zie De Dijk 2 te Zuidlaren Quickscan natuurbescherming Omgevingswet d.d. 11 maart 2024, door Eco Reest B.V.). Naar de soorten die niet uitgesloten konden worden op basis van de quickscan is nader onderzoek uitgevoerd in 2024. Dit onderzoek is uitgevoerd conform:

- De richtlijnen voor nestonderzoek van SOVON voor de boerenzwaluw;
- Kennisdocument voor de huismus;
- Kennisdocument voor de kerkuil;
- Vleermuisprotocol 2021 voor vleermuizen.

Het onderzoek van de steenmarter heeft plaatsgevonden middel cameraonderzoek en sporenonderzoek.

Hiermee kunnen wij concluderen dat er voldoende onderzoek is uitgevoerd.

Tijdens het nader onderzoek zijn de volgende soorten en verblijfplaatsen vastgesteld binnen het projectgebied:

- Boerenzwaluw: Tijdens de twee bezoeken zijn in totaal zeventien nestplaatsen van boerenzwaluw geteld, allen in schuur 2. Zes nesten waren bezet en hadden in juni bijna vliegvlugge jongen. De overige elf nesten leken vroeg in het seizoen in aanbouw, er zijn echter geen broedgevallen in aangetroffen. De nesten bevinden zich aan de dwarsbalken van schuur 2. Er zijn nesten in aanbouw waargenomen die dichtbij elkaar gelegen zijn (vier tot zes nesten op een strekkende dwarsbalk). In figuur 2 zijn, om overzicht te houden, de nestlocaties opgenomen en niet de exacte aantallen.
- Huismus: In schuur 3 zijn in totaal zestien nestplaatsen van huismussen waargenomen. Acht nesten bevinden zich onder dwarsbalken onder het dak, drie in de nok en vijf tussen een diagonaal lopende plank en het dak aan de noordzijde halverwege de stal.
  In schuur 4 zijn zes nestplaatsen aan de zuidwestzijde van de schuur tussen balken en het plaatmateriaal aangetroffen. De waargenomen nestlocaties (22 in totaal) zijn op kaart weergegeven

in figuur 3. Doordat nesten dichtbij elkaar gelegen zijn, zijn de exacte aantallen niet weergegeven in dit figuur.

- Huismus: Tijdens het veldonderzoek zijn in schuur 2 in totaal 12 zingende mannetjes waargenomen. Binnen deze schuur bevindt zich een kippenhok met kippenvoer dat huismussen aantrekt om te foerageren. In de schuur zijn geen nestlocaties aangetroffen van huismussen. Vermoedelijk betreft het foeragerende huismussen die nestlocaties in de naastgelegen twee schuren hebben. Er is sprake van een essentieel foerageergebied, omdat in de directe omgeving onvoldoende alternatieve foerageermogelijkheden aanwezig zijn in de vorm van tuinen en plantsoenen.
- Daarnaast zijn ten zuidwesten van het projectgebied circa tien kwetterende huismussen in het opgaand groen waargenomen. Zie voor de locatie figuur 3.
- Kerkuil: Er bevindt zich een nestlocatie van kerkuil in schuur 3 ter plaatse van de dwarsbalken en het dak. Tijdens de veldbezoeken zijn diverse sporen in de vorm van uitwerpselen en braakballen van kerkuil aangetroffen. De sporen duiden op aanwezigheid van kerkuil. De kerkuil gebruikt de schuren 2, 3 en 4 als roestplaats. Met de voorgenomen werkzaamheden worden roestplaatsen en een nestplaats van kerkuil aangetast. Zie figuur 4 voor de locaties.
- Steenmarter: Op de camerabeelden zijn in de schuren 2, 3 en 4 activiteiten van steenmarter vastgelegd. Daarnaast zijn diverse sporen aangetroffen in de vorm van verse ontlasting. Vermoedelijk bevindt de verblijfplaats van steenmarter zich tussen het dakbeschot van schuur 4, echter is dit niet zeker en kan het ook schuur 2 of 3 betreffen.
- Bunzing: Tijdens het nader onderzoek naar steenmarter zijn op diverse beelden van de wildcamera activiteiten van een bunzing vastgelegd. De bunzing is aan de buitenzijde van schuur 2 en schuur 4 waargenomen. In één opname is te zien dat de bunzing een groene kikker als prooi meeneemt richting schuur 4. De waarneming duidt op aanwezigheid van een vaste verblijfplaats van bunzing binnen het plangebied.

Tijdens het onderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Wel zijn er 12 holenduiven waargenomen en 2 kauwen. Deze aanwezigheid duidt op potentiële aanwezigheid van 6 nesten van de holenduif en 1 van de kauw. Hierom dienen de sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uitgevoerd te worden.

Daarnaast is er een roestplek van de torenvalk waargenomen in schuur 3. De torenvalk is een categorie 5 soort, waarbij de nest- en verblijfplaats alleen jaarrond beschermd is indien er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn. Op een voor torenvalk te overbruggen afstand zijn geschikte roestplaatsen aanwezig in de vorm van gebouwen en bomen. Aangezien er enkel één waarneming is gedaan van een torenvalk die de schuur gebruikt als slaapplek, zijn er voor dit individu voldoende alternatieven in de directe omgeving.

Ook zijn er meerdere waarnemingen van bruine rat gedaan op de wildcamera's. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. Verblijfplaatsen van bruine rat zijn niet wettelijk beschermd en zodoende vindt er geen overtreding plaats bij de voorgenomen werkzaamheden. Wel blijft te allen tijde de zorgplicht gelden.

Als gevolg van de werkzaamheden gaan er nestplaatsen van de boerenzwaluw, huismus, en kerkuil verloren. Daarnaast gaan er roestplaatsen van de kerkuil verloren, gaat er een foerageergebied van de

huismus verloren en mogelijk een verblijfplaats van de steenmarter en bunzing. Om die reden is een omgevingsvergunning voor een flora-en fauna-activiteit vereist.

Figuur 2: Locatie met aangetroffen nestlocaties van de boerenzwaluw (bron: Activiteitenplan)

Figuur 3: Locatie met aangetroffen nestlocaties van de huismus en kwetterplek (bron: Activiteitenplan)

Figuur 4: locatie met aangetroffen nestlocatie en roestplaatsen van de kerkuil (bron: Activiteitenplan)

3.2 Tijdelijke compensatie

Er zal geen tijdelijke compensatie plaatsvinden omdat er direct permanente compensatie zal worden toegepast. Zie hiervoor hoofdstuk 3.3 van de bijlage van dit besluit.

3.3 Permanente mitigatie

<u>Boerenzwaluw</u>

In totaal zijn zes nestplaatsen van boerenzwaluw aangetroffen in schuur 2. Als gevolg van de werkzaamheden komen bovengenoemde nestplaatsen te vervallen. In de directe omgeving van het plangebied zijn op grote afstand (circa 1,5 kilometer) boerderijen met alternatieve nestlocaties aanwezig, bijvoorbeeld aan het Annermoeras en de Lageweg. Daarnaast is er permanente compensatie gerealiseerd.

In het voorjaar van 2026 zijn veertien nestkommen geplaatst, aan een brug over een watergang op 1,44 kilometer ten zuiden van het plangebied. Onder deze brug zijn bij een veldbezoek op 13 februari 2026 restanten van boerenzwaluwnesten gevonden, wat aangeeft dat deze locatie al bekend is bij deze soort. Zie figuur 5 voor de locatie.

Omdat de schuren in het najaar worden gesloopt zijn de nestkommen een volledig broedseizoen aanwezig geweest ter gewenningsperiode. Per vervallen nest zijn twee kommen geplaatst van het type KN KZ 02 van VivaraPro of vergelijkbaar. Hiermee wordt aan de compensatiefactor van 1:2 voldaan.

Figuur 5: Locatie boerenzwaluwkommen onder brug (geel omcirkeld) en opzichte van plangebied (rode marker). Bron: Activiteitenplan.

Huismus

Uit het huismussenonderzoek is gebleken dat er 22 nestlocaties van huismussen aanwezig zijn binnen het plangebied. Als gevolg van de werkzaamheden komen de bovengenoemde nestlocaties te vervallen. Ook is er een kwetterplek aanwezig in de heg aan de westzijde van het erf. Deze blijft behouden.

Het plangebied ligt in een gebied met weinig bebouwing in de directe omgeving. De meest geschikte alternatieve locaties bevinden zich aan de rand van de bebouwde kom van Zuidlaren, op circa 1,5 kilometer ten westen van het plangebied. De woning op het erf van de Dijk 2 is in de huidige situatie niet geschikt als nestlocatie voor huismussen. Er is te weinig ruimte onder de dakpannen.

Voor de 22 nestplekken die in de te slopen schuren zijn aangetroffen zullen 44 nestlocaties terug moeten komen. De woning is ongeschikt om alternatieve nestlocaties voor huismus op of aan te realiseren. Daarom worden twee huismustillen geplaatst van het type HMTIL1 van Unitura, met elk 20 nestlocaties. De tillen zijn op 31 maart 2026 geplaatst. De sloop van de schuren is in het najaar van 2026. Hierdoor is sprake van een volledig broedseizoen overlap tussen de aanwezigheid van de nieuwe tillen en de huidige nestplaatsen. Hiermee wordt aan de minimale gewenningsperiode van drie maanden voldaan.

De tillen worden geplaatst in de luwte van bomen, zodat ze niet te veel opwarmen in de zon. De locaties van de mitigatie voor huismus is weergegeven op de kaart in figuur 6.

Hiermee worden 40 nestlocaties teruggebracht middels tillen. In plaats van vier extra kunstmatige nestlocaties te plaatsen wordt het aanwezige groen versterkt. Behalve nestlocaties hebben huismussen ook dekking en foerageerplekken nodig en groenblijvende struiken of dichte begroeiing als winterverblijf. De ruimte rond het erf op het plangebied is echter vrij kaal. Geschikte schuilmogelijkheden zijn nu met name aanwezig in de vorm van een heg om twee zijden van het erf. Daarom wordt het aanwezige groen hier versterkt door 48 dichte, inheemse struiken aan te planten op twee locaties in de tuin; in de zuidelijke punt van de tuin waar twee heggen een punt vormen en aan de noordoostzijde, langs een bestaande heg. Door dichte inheemse beplanting aan te brengen worden schuil- en

foerageermogelijkheden versterkt en zijn op termijn meer winterverblijfplaatsen beschikbaar. De struiken zijn op 3 maart 2026 geplant. Het gaat om in totaal 48 struiken meidoorn, vuurdoorn en rode kornoelje, zie figuur 6.

Figuur 6: Locaties mitigatie huismus. Rode ster: huismustil. Groene rondjes: locatie van de aangeplante struiken. Bron: Activiteitenplan.

<u>Kerkuil</u>
Binnen het plangebied is in schuur 3 een nestlocatie van kerkuil waargenomen. In schuur 2, 3 en 4 zijn roestplaatsen aangetroffen van de kerkuil. Als gevolg van de werkzaamheden komen de nestplaats en de roestplaatsen te vervallen.

In de ruime omgeving van het plangebied zijn boerderijen met geschikte erven voor de kerkuil aanwezig. Het is bekend dat kerkuil broedt aan Annermoeras 6 in Annen en Lageweg 8 in Annen. Beide locaties liggen op circa 1,5 kilometer van het plangebied.

De voorkeur voor het plaatsen van alternatieve kasten ligt binnen een straal van 500 meter, conform het kennisdocument van de kerkuil van BIJ12.

Binnen deze afstand van het plangebied zijn echter geen boerderijen aanwezig. Daarom is gekozen om een boomkast van het type UK KE 02 van Vivara Pro te plaatsen in een boom in de tuin naast het plangebied. De lokale kerkuilenwerkgroep (IVN Zuidlaren) geeft aan enkele broedgevallen in dergelijke boomkasten te hebben gehad. De locatie van deze kast is in overleg met de kerkuilenwerkgroep en een ecoloog van Eco Reest gekozen. De kast is geplaatst aan de oostrand van de tuin, met de opening naar

het oosten gericht. Hierdoor kijkt de kast uit over de naastgelegen velden. De kast is op 26 januari 2026 door leden van de lokale kerkuilenwerkgroep geplaatst.

Daarnaast is op 13 februari 2026 een kerkuil kast van het type UK KE 01 van Vivara Pro geplaatst in de werkschuurberging van de boerderij aan Lageweg 4. Dit is op circa 1,4 kilometer ten zuidwesten van het plangebied. Hiermee wordt voldaan aan de mitigatiefactor van 1:2 en de gewenningsperiode van drie maanden. Tevens is in de schuur van de boerderij aan Annermoeras 6, op circa 1,5 kilometer ten zuidoosten van het plangebied, al een kerkuil kast aanwezig. Deze locatie was niet optimaal omdat jongen soms niet meer van de zolder weg konden komen. Dit probleem is als onderdeel van de compenserende maatregelen opgelost.

De aangebrachte kasten kunnen ook als roestplaats gebruikt worden. In de directe omgeving is geen bebouwing en daarmee geen mogelijkheden om roestplaatsen te maken. De dichtstbijzijnde bebouwing ligt op circa 1,5 km afstand en betreft grotendeels rijtjeswoningen in de bebouwde kom van Zuidlaren. Hier zijn geen geschikte locaties voor extra roestplaatsen aanwezig. Gelet hierop zijn er voor deze situatie geen reële alternatieve locaties beschikbaar, waardoor de gekozen compensatiemaatregel voldoende is.

In totaal zijn er twee nestkasten geplaatst en is er een bekende nestlocatie verbeterd. De alternatieve nestlocaties zijn aangegeven in figuur 7.

Figuur 7: Kerkuil kasten ten opzichte van het plangebied (rood vlak). Zwarte pin: kerkuilkast in boom. Blauwe stip: kerkuilkast Lageweg 4. Paarse stip: kerkuilkast Annermoeras 6. Bron: Activiteitenplan.

<u>Steenmarter en bunzing</u>

Er is naar verwachting een verblijfplaats van steenmarter en een van bunzing aanwezig binnen het plangebied. Vermoedelijk bevindt de verblijfplaats van steenmarter zich in schuur 2, 3 of 4. De exacte locatie van de verblijfplaats van bunzing is niet vastgesteld. Mogelijk bevindt een dergelijke verblijfplaats zich onder stro- en hooibalen bij de schuren of in een hol onder de stallen. Als gevolg van de werkzaamheden komen bovengenoemde verblijfplaatsen te vervallen. Op en rond het erf zijn

foerageermogelijkheden voor beide soorten aanwezig in de bosschages en de greppels langs het erf. Dit foerageergebied wordt niet aangetast met de werkzaamheden.
In de directe omgeving van het plangebied zijn geschikte verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van bosschages, bijvoorbeeld langs de Hunze en rond de Gaslocatie van NAM Zuidlaarderveen, op circa 520 tot 1500 meter ten noordoosten en oosten van het plangebied. Ook 750 meter ten zuidoosten en ten westen van het plangebied zijn kleine percelen met dichte bosschage aanwezig waar geschikte schuilplekken voor bunzing en steenmarter aanwezig zullen zijn. Iets verder naar het westen, vanaf circa 750 meter, liggen houtwallen met potentie als verblijfplaats, foerageergebied en verbinding met de dorpsrand van Zuidlaren. Genoemde plekken zijn verbonden met het plangebied door middel van greppels en slootkanten. Deze locaties zijn weergegeven in figuur 8.

Figuur 8: Functies voor steenmarter en bunzing in de directe omgeving. Rode arcering = plangebied, groene vlakken en groen gearceerde cirkels = bosschages met potentiële foerageer- en verblijfplaatsen, groene zigzaglijnen = houtwalen met mogelijke functie als verblijfplaats, foerageergebied en verbinding. Paarse lijnen = verbinding en foerageergebied langs greppels en slootkanten. Bron: Activiteitenplan.

Ter mitigatie zijn er op 12 december 2025 een egel- en marterkast geplaatst van het type ZK-EM-01 van Vivara Pro en een steenmartertakkenhoop geplaatst. Deze zijn geplaatst langs een bestaande heg aan de rand van het erf. Doordat de sloop van de schuren in het najaar van 2026 plaatsvindt is hiermee sprake van voldoende gewenningstijd. Zie figuur 9 voor de locaties.

Bij de steenmartertakkenhoop is het volgende aangehouden:
- Negen (stoep)tegels (30x30) als ondergrond, en als bovenkant;
- Een muurtje van twee à drie bakstenen hoog;
- In de bakstenen muurtjes worden twee à drie ingangen uitgespaard;
- De bovenzijde wordt vervolgens bedekt met natuurlijke materialen, zoals takken en bladeren.

De marterkast is bedekt met takken.

Daarbij wordt het groen binnen het plangebied versterkt door dichte bosjes aan te planten langs de heggen. Dit is beschreven bij de compensatie van de huismus. Hiermee wordt extra dekking en op termijn ook extra foerageergebied voor steenmarter en bunzing gecreëerd binnen het plangebied.

Figuur 9: Locatie martertakkenhoop (blauwe stip) en marterkast (oranje stip), bron: Activiteitenplan.

Ecologisch werkprotocol
Alle mitigerende maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol uitgewerkt. Hierin worden tevens eventueel aanvullende voorwaarden van bevoegd gezag opgenomen. In het werkprotocol wordt ecologische begeleiding van de werkzaamheden voorgeschreven.

Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen voorafgaand aan de start van de werkzaamheden van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden. De begeleidend ecoloog houdt een logboek bij van alle relevante werkzaamheden en controles.

3.4 Natuurvrij maken
Om zorgvuldig handelen te garanderen, wordt voor aanvang van de werkzaamheden gecontroleerd of kerkuilen, boerenzwaluw, huismussen, steenmarter, bunzing of andere soorten in de schuren aanwezig zijn.

De schuren zijn erg open, hierom is natuurvrij maken door dichtzetten niet mogelijk. Daarom worden de schuren zorgvuldig leeggehaald en gestript.

Vervolgens worden minimaal drie dagen voor de sloop marterverjagende middelen ingezet, zoals geluid en geur. Daarna wordt op de aanwezigheid van bunzing en steenmarter gecontroleerd met behulp van een endoscoop en warmtebeeldcamera's. Wanneer vastgesteld is dat geen boerenzwaluwen, huismussen, kerkuilen, steenmarters, bunzingen of andere soorten aanwezig zijn, moet binnen drie dagen gestart worden met de daadwerkelijke sloop.

Slopen moet zorgvuldig gebeuren, waarbij er één richting op gewerkt wordt (richting geschikt leefgebied in het oosten), zodat eventueel aanwezige dieren de kans hebben om te vluchten. Verstoring op aanwezige soorten wordt voorkomen door in de avonduren geen extra verlichting te gebruiken. Daarnaast zijn de sloopwerkzaamheden kortdurend, namelijk ongeveer een maand.

4. Overwegingen

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als de vergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De vergunninghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikelen 8.74j en 8.74l van het Bkl.

4.1 Belangenafweging

De vergunninghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid, genoemd in artikel 8.74j, lid 1, sub b en onder 1 van het Bkl. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten genoemd in artikel 8.74l, lid 1, sub b onder 3 van het Bkl.

In het Activiteitenplan staat het belang op de volgende manier beschreven:
“Aan de achterzijde (oostzijde) van De Dijk is gebied aanwezig dat is aangewezen als NNN (Natuurnetwerk Nederland). Dit is het Tusschenwater; een moerasgebied in het Hunzedal met een functie als waterbergingsgebied. De stallen en schuren binnen het plangebied worden gesloopt als gevolg van de verplaatsing van het eerder aanwezige agrarische bedrijf. Het bedrijf is verplaatst om het Tusschenwater verder te kunnen uitbreiden (fase 2 van de inrichting van het gebied). Dit uitbreidingsgebied ligt ten noorden van het plangebied (Riemersma en de Greeff, 2015). Het agrarische bedrijf lag hier te dichtbij waardoor er sprake was van te veel uitstoot van stikstof op dit NNN gebied. Hiermee dient het plan een ‘dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten’.

De agrarische bestemming komt te vervallen en de woning wordt aan een particulier verkocht. Het onderhoud voor de aanwezige stallen en schuren is te veel voor een particulier. Hierdoor is het behouden van deze gebouwen geen optie. Bovendien is er asbest aanwezig in de te slopen opstallen. Bij verval van de gebouwen, wat nu al aan de hand is bij de kapschuur, is een risico dat asbest vrij komt. Door het wegnemen van het risico op vrijkomen van asbest, dient het plan ook het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.”

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde boerenzwaluw, huismus, kerkuil, steenmarter en bunzing te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging

In het Activiteitenplan staat de alternatievenafweging op de volgende manier beschreven:
“Het project omvat sloop van bestaande opstallen ten behoeve van de uitbreiding van het nabijgelegen NNN gebied Tusschenwater en is daarmee locatie gebonden. Het nul alternatief, het behoud van de opstallen, is geen optie. De agrarische bestemming verdwijnt. Hierdoor zou het onderhoud ervan bij de particulier die de woning koopt komen te liggen. Dit is niet realistisch. Daardoor is er een reëel risico dat

de opstallen, inclusief asbest, op korte termijn in vervallen staat raken en instorten. Hierbij kan asbest vrij komen. Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren en de locatie zodanig (groener) in te richten dat het leefgebied van de hier voorkomende soorten verbetert."

Door buiten de kwetsbare periode van de boerenzwaluw, huismus, kerkuil, steenmarter en bunzing te werken en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toeziend oog van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 Staat van instandhouding

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

Boerenzwaluw

De landelijke trend van de boerenzwaluw vertoont, na een inzinking in de vorige eeuw, sinds begin 2000 weer een matige toename. De laatste jaren is een negatieve trend gaande van boerenzwaluw. Sinds 2019 is de populatie met ongeveer een zesde afgenomen, met vooral in 2021 en 2022 een duidelijke daling. In nagenoeg alle provincies waarvan trends berekend zijn, komt dit beeld terug (Boele, A., et al, 2023).

Uit de gegevens van Sovon (Sovon, 2025) blijkt dat uit de meest recente gegevens dat de broedpopulatie (2018 - 2020) op 250.000 tot 340.000 wordt geschat. De staat van instandhouding van boerenzwaluw als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig.

Waarnemingen van de boerenzwaluw komen binnen en buiten het plangebied voor. In totaal telt de NDFF 393 waarnemingen binnen een straal van ongeveer één kilometer in de afgelopen tien jaar, tegenover slechts 38 in de afgelopen vijf jaar. Het is niet duidelijk of dit wijst op een afname in de populatie, of dat er de laatste vijf jaar minder onderzoek is geweest. De waarnemingen zijn verspreid over de weilanden en ook in een aantal stallen in de omgeving gedaan.

Huismus

Ooit was de huismus de meest algemene broedvogel van Nederland. De soort is de laatste decennia om onbekende redenen in aantal vrij hard achteruit gegaan. Begin jaren tachtig van de 20e eeuw begon de afname, die in de beginjaren negentig versnelde. Dit heeft geresulteerd in een landelijke afname van meer dan 50% van het aantal broedparen. Vermoedelijk is één van de oorzaken de afname van broedgelegenheid, onder andere door renovatie en isolatie van oude woningen, dit in combinatie met een afgenomen voedselaanbod, minder dekking en een toename aan predatie. Sinds de eeuwwisseling lijkt de broedpopulatie zich te herstellen; het is nog onduidelijk of dit een structureel herstel is of dat het een tijdelijke opleving betreft (BIJ122, 2023).

Uit de gegevens van Sovon (Sovon2, 2025) blijkt uit de meest recente gegevens dat de broedpopulatie (2018 - 2020) op 600.000 tot 1.000.000 wordt geschat. De staat van instandhouding van huismus als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig.

Waarnemingen van de huismus komen binnen en buiten het plangebied voor. In totaal telt de NDFF 317 waarnemingen binnen een straal van circa één kilometer in de afgelopen tien jaar. Een groot deel van de waarnemingen zijn waargenomen in of langs de schuren binnen het plangebied. De rest van de waarnemingen bevinden zich in schuren bijna een kilometer van het plangebied vandaan. Huismus heeft een kleine dispersieafstand, vaak niet verder dan een kilometer (BIJ12,2023). De lokale staat van instandhouding is dus vooral gebaseerd op de schuren binnen het plangebied, waardoor de lokale staat van instandhouding niet gunstig lijkt.

Kerkuil

De landelijke trend van de kerkuil laat een toename zien in 2023. De broedpopulatie wordt geschat op 2850 tot 2950 broedparen in 2023 (Sovon, 2025). De landelijke staat van instandhouding van de kerkuil wordt als gunstig beoordeeld.

Waarnemingen van de kerkuil komen volgens NDFF buiten het plangebied voor. In totaal telt de NDFF 14 waarnemingen binnen een straal van circa één kilometer in de afgelopen tien jaar. De meeste waarnemingen zijn waargenomen in een bosschage ongeveer 800 meter van het plangebied vandaan. De andere waarnemingen zijn boven de weilanden gedaan. De lokale staat van instandhouding lijkt daarom gunstig te zijn.

De lokale kerkuil werkgroep heeft in 2025 de ruime omgeving (Zuidlaarderveen, De Groeve, Zuidlaren en Tynaarlo) in totaal 12 kuikens geteld, tegenover slechts drie in 2024, 39 in 2023 en 9 in 2022 (Uilenwerkgroep IVN Zuidlaren, 2025). Het is niet bekend waar deze variatie in aantallen door veroorzaakt werd.

Steenmarter

Het verspreidingsgebied van de steenmarter bestaat vooral uit Oost-Nederland, maar de laatste decennia is het areaal van de steenmarter sterk uitgebreid, waardoor deze ook voorkomt in delen van West-Nederland zoals delen van Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland (Zoogdiervereniging 2025).

De steenmarter komt vaak dicht bij mensen voor wat er ook toe leidt dat het dier als overlast wordt gezien. Door het wegvallen van eeuwenlange jacht en vervolging doet de soort het nu goed in Nederland (Marterstichting, 2026). De landelijke staat van instandhouding lijkt daardoor gunstig te zijn.

Over de staat van instandhouding van de steenmarter is weinig bekend. De Rode Lijststatus van steenmarter is “thans niet bedreigd”.

Waarnemingen van de steenmarter komen volgens NDFF buiten het plangebied voor. In totaal telt de NDFF 413 waarnemingen binnen een straal van circa vijf kilometer in de afgelopen tien jaar. De meeste waarnemingen zijn gedaan in de woonwijken op een paar kilometer afstand van het plangebied. De lokale staat van instandhouding lijkt daarom gunstig te zijn.

Bunzing

Hoewel er in Nederland geen gegevens zijn over de precieze bunzingstand, lijkt de soort zich redelijk te kunnen handhaven (Zoogdiervereniging.nl, 2026). Bunzing komt verspreid over het vasteland van Nederland voor, met meer waarnemingen in de waterrijke gebieden (Bij12, 2024).

Hoewel er geen verandering in verspreiding in Nederland is te zien, vertoont het aantal waargenomen bunzingen in het NEM-meetnet Dag actieve Zoogdieren over de periode 1997-2013 een negatieve

tendens. Deze is echter te onzeker om conclusies aan te verbinden. Daarnaast vond er in 2014 een onverwachte piek plaats in het aantal waarnemingen, vermoedelijk door het enorme voedselaanbod vanwege het uitzonderlijk goede muizenjaar. Dit is in lijn met de onzekere neerwaartse populatieontwikkeling van de bunzing die in de meeste Europese landen gemeld wordt (Stichtingkleinezoogdieren.nl, 2026.). Bunzing staat op de Rode Lijst vermeld als “kwetsbaar”.

Er zijn in de afgelopen tien jaar geen waarnemingen aan bunzing bekend in de NDFF in een straal van een kilometer. Mogelijk komt dat door een gebrek aan onderzoek en doordat de soort lastig waar te nemen is. Er zijn geen gegevens over de staat van instandhouding van bunzing binnen de provincie Drenthe. Naar verwachting volgt deze het landelijke beeld.

Conclusie
Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soorten zoals in bovenstaande staat omschreven, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet verwacht.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen
Naast de soorten waarvoor de vergunninghouder de vergunning heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De vergunninghouder is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen te voorkomen.

Artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Bal bevatten respectievelijk de algemene en specifieke zorgplicht in het kader van een flora- en fauna-activiteit. De zorgplicht gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Rekening houden met het broedseizoen van vogels valt ook onder de specifieke zorgplicht. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie
Gelet op vorenstaande besluiten wij een omgevingsvergunning te verlenen. Aan deze vergunning zijn de voorschriften verbonden, zoals vermeld in dit besluit.